

ВАРНАСКИ

1502 Карлъ В. Шкорниъ
X Шкорниъ 20 Тукъ

ОБЩИНСКИ ОТЕЧНИКЪ

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА

Излиза всеки петъкъ

Абонаментъ:

За година 55 лв.
За 6 месеца 30 лв.

Всичко, що се отнася до
вестника, да се изпраща до
кметството — Варна

Обявления:

Официални по 2 лв. на кв. сант.
търговски по споразумение.

Броя 1 лв.

Редакцията: Общинското управление, секретарията.

Броя 1 лв.

Л. К. БОЧЕВЪ

Общинскиятъ бюджетъ

Много сѣ тръжнитъ на общинскитъ управници — Постоянно присѣствие и съветъ. Една, обаче, е облечена въ задължението да бжде проявена въ опредѣленъ срокъ. Тя е приготвенето на бюджета, което тръбва да стане най-късно до началото на финансовата година за която се отнася. Срокътъ не е фаталенъ, но инѣкъ добро финансово управление не може да има.

На нея ще се спрема. Тя е главна и основна. Бюджетътъ е най-вѣрховниятъ изразъ на общинското самоуправление и свидетелствува за обществената служба на общината, за ролята, която играе въ материалния, интелектуалния и духовенъ животъ.

Разглеждането му отъ тази гледна точка изисква дълго и конкретно проучване, както и основно познаване близкитъ и далечни цели, които дадена община тръбва да си постави, съобразно мѣстнитъ условия и, не се поддава на общъ, еднакъвъ за всички общини критерии.

Но не по-малко важно е съдържанието на бюджета и отъ формална страна. Тукъ ще подчертаемъ тѣкмо въ това отношение нѣкои сѣществени правила, които задължително тръбва да се иматъ предъ видъ при създаването на единъ общински съветъ

Общозвестно е, че всѣки бюджетъ се сѣстои отъ две части: приходна и разходна. Относно първата — приходната, нужно е да се спомене, че общинскиятъ бюджетъ, съгласно закона за градскитъ общини (членъ 109), тръбва да съдържа само установени

сѣ закона, приходи. Това е особено важно и тръбва да се спазва, защото и които и опредѣлени да постѣпятъ приходи не сѣ предвидени въ нѣкой законъ, или пъкъ въ такъвъ разпорѣкъ; подлежатъ на събиране, до като незаконното постановление за създаването имъ чрѣзъ бюджета, не бжде отменено по искане на заинтересованитъ отъ Адм съѣдъ. А до тогава гражданитъ ще плащатъ и ще понасятъ щети. Отъ друга страна може да се създаде и отговорностъ по Наказателния законъ Това е най-сѣществено при приготвенето на приходната частъ отъ бюджета.

Относно разходната частъ, сѣщо тръбва да се подчертае необходимостта отъ предвиждане само на позволени отъ закона разходи. Всичко останало е баластъ, който пречи за правилното му балансиране, защото извършването на незаконни разходи е невъзможно. Закона дава право на отчетника да откаже изплащането имъ. Въ противенъ случай, последния носи материална отговорностъ. Тукъ неговото положение е обратно на онава при приходитъ — тамъ е длъженъ да събира всѣки предвиденъ въ бюджета да постѣпти приходъ, макаръ и да е незаконенъ, а при разходите — длъженъ е да откаже изплащането на сума, която сѣставлява незаконенъ разходъ, въпреки, че е предвидена въ бюджета. Разходната частъ, сѣставена само отъ предвидени въ закона и позволени отъ последния разходи, се чувствително облекчава.

За двете части — приходната и разходната, съществува единъ важенъ финансово-стопански моментъ — балансирането. То е необходимо. Строю е подчертана въ правилника за приложение закона за градските общини бездефицитността на бюджета. Тя е възможна, като се има предъ видъ, че закона дава право общ. съветъ да определя размѣра на нѣкои приходи и следователно да ги съобразява съ сумата по разходитѣ, за предвиждането на многу отъ

които съвета има факултетно право. При това, редовнитѣ разходи трѣбва да се покриватъ съ редовнитѣ приходи, а извънреднитѣ — съ извънредни. Като изключение и въ краенъ случай се допуска балансиране на извънредни разходи съ редовни приходи (чл. 203 отъ прав. за прил. З. Г. С.).

Спазени тѣзи на кжсо изброени правила, подпомагатъ създаването на реаленъ бюджетъ и даватъ възможностъ за правилното му изпълнение.

ЛЮБЕНЪ ТОНЕВЪ архитектъ и урбанистъ

Модерното градоустройство и гр. Варна

За да Ви обясня по нагледно принципнитѣ планове, които съмъ създалъ за Варна — ще изложя едновременно и начина на расжденията, които сж ме довели до това разрешение — повтарямъ че плановитѣ не сж дефинитивни и категорични, а само *принципни* — защото не разполагамъ съ достатъчни технически документи, (именно съ планове на околността на градътъ, които да ми дадѣтъ точниятъ релефъ и границитѣ на частнитѣ и обществени имения) — послужилъ съмъ си съ увеличение на една малка карта (1:50000), която е доста непълна.

За това второстепенитѣ улици, които ще видите че сж почти винаги криви, сж доста преувеличени — за да искажа до наква степенъ трѣбва планътъ да е прѣко функция отъ релефа на терена, а хищеничната ориентация е естетично пдстижение — т. е. че съ минимумъ срѣдства, да се добие максимумъ благоуворни условия.

Веднѣжъ известно числото на вѣроятнитѣ жители, на Варна презъ 1990 год., може да се опредѣли нужната повърхнина. Бидейки дадени необходимитѣ условия за хигиена, циркулация и естетика, тази операция не е трудна. Но преди всичко да провѣримъ дали настоящата гжстота не е пресилена и дали не изисква разпредѣление върху по-голъма повърхнина.

Днешната повърхнина $6 = 404.58$ хектара.

Днешното население около 65000 д. жители.

$\frac{65000}{404.58} = 160.6$ жители за хектаръ.

Забележка. По липса на точни статистика, предполагаме че всичкото население е разпредѣлено само върху градската повърхнина.

Тази цифра на гжстота 160.6, макар и доста голѣма, може да се приеме. По настоящемъ градътъ е малкъ и заобиколенъ съ зеленина. А въ бъдаще, съ прогреса му, ще се извърши една

децентрализация къмъ периферията. Въ *плюсъ*, законодателни мѣрки и правилници ще се създадѣтъ, за да урегулидатъ положението.

Преди малко казахъ, че днешнитѣ свободни пространства (градини, засидени улици и др.) сж около 78.88 хект., т. е. $\frac{65000}{74.88} = 868$ души на хект. свободно пространство. Цифра, тоже голѣма. Би се болно отразира съ увеличението на градътъ, ако не се действува планомерно!

НЕОБХОДИМА ПОВЪРХНИНА ЗА РАЗШИРЕНИЕТО НА ГРАДА ДО 1990 год.

Населението ще се увеличи до 1990 година съ 120000—65000=55000 жители.

Приемаме че гжстотата на населението въ новитѣ квартали не ще надминава 80 жит. на хект. (заедно съ парковетѣ). Тази цифра е толкова необходима, че презъ лѣтния сезонъ пристигатъ вълни отъ външни жители и чужденци, които увеличаватъ гжстотата. Значи: $50000:80 = 700$ хект.

Но поради поменатата по-рано децентрализация ний сме разработили за плана на бъдащото разширение една повърхнина отъ 780 хект.

Следъ разни и дълги изчисления, дохождаме до заключение, че тѣзи 780 хект. трѣбва да сж разпредѣлени както следва:

1. 8/100 — за парцели и квартали за обществени служби и нужди
 2. Отъ 14 до 16/100 — за улици, площади, площади — градини или площади за стационаране коли.
 3. 8/100 — за паркове, градини залесени или свободни резерви по начинъ, че, заедно съ зеселенитѣ улици „свободнитѣ пространства“ въ градския периметръ да бждатъ азъ размѣръ 1 хект. на 500 д. ж.
 4. Отъ 66 до 68/100 — жилищни квартали.
- Цифрата 500 души на хект. (перкъ е доста голѣма — но въ *плюсъ*.

Застроената повърхнина нѣма да надминава 1/6 отъ тази на парцелитѣ.

Повърхнина на паркове за увеличението на населението до 1990 г.: $\frac{55000}{500} = 110$ хектара.

Една отъ главнитѣ характеристики на днешния животъ е *специализацията* въ всѣки единъ меннъ клонъ.

Както въ една фабрика всѣка машина трѣбва да има едно мѣсто отговаряще *по обемъ, конструкция и разположение* на своето функциониране и производство, така въ града всѣка *активност трѣбва да има своето предназначено мѣсто съ обемъ, разположение и начинъ на построяване отговорящи на съответнитѣ нужди*. Това е много естествено—градътъ представлява за дейността на колективитета едно истинско ателие. То трѣбва да е организирано по начинъ, да дава най-добри резултати, *при идеални условия за производителя и семейството му, и за минимални разходи*.

Тази въпросна класификация и подраздѣление на кварталитѣ и зонитѣ—е толкова по наложима за Варна, че имаме наличността на *два источника на енергия*—почти различни по изисквания. До преди войната главния факторъ бѣ пристанището, търговията и зараждащата се индустрия. Отъ сетне, съ изгубването на главния хинтерландъ и икономическото разорение, настана една стагнация—това всѣки въ подробности познава.

Отъ друга страна, съчетанието на природни красоти и здравословенъ климатъ и плажъ, позволиха на Варна отъ 5—6 години да се насочи и издигне въ друга насока.

Но понеже единъ благоустройственъ планъ не е за непосредствено реализиране, но за ръководене на естествено разширение и прогресъ—*то трѣбва да се позволи на града да има възможностъ за развитие на дейностъ въ дветѣ насоки, безъ щото активността на едната, да спва, единъ денъ друята*.

Затова, бъдеща Варна съмъ си я представилъ, като съставена отъ следнитѣ зони:

1. Търговско — активна зона.
2. Индустрална
3. Жилищна — работнически квартали обикновени жилищни квартали.
4. Курортна зона и
5. Полу-курортна зона.

Всѣка отъ тия зони обема една строго опредѣлена активностъ, за да ѝ осигури добъръ животъ. Основния принципъ или планирането имъ е, да се създадѣтъ *второстепенни центрове* („локални полюси“), които да удовлетворяватъ нуждитѣ отъ прѣка необходимостъ—та да се избегне *централизацията* на „сърцето“ на града и произтичащитѣ неудобства. Тѣзи вторични центрове сж свързани помежду си съ търговско-активната зона, гара и пристанище, чрезъ главни артерии, които да *„канализиратъ“* движението и запазятъ въ спокойствие въпроснитѣ улици.

Търговско-активната зона обема днешния центъръ на града. Тукъ сж и ще бъдѣтъ: търговия, занятие, кантори, магазини и др. Главни фактори сж днешния площадъ, гарата съ пристанището. Между тѣхъ трѣбва да се осигури яснота и леснота на движението. Предвиждаме: оформ-

Следва.

Акционерно Търг.-Индустриално д-во „Стефанъ Капитановъ“ — Варна

П О К А Н А

Управителния съветъ на Акционерното Търг.-Индустр. д-во „Стефанъ Капитановъ“ — Варна, поканва г. г. Акционеритѣ да присѣтствуватъ на общото годишно събрание, което ще се състои на 12 мартъ 1932 год. 10 ч. преди обѣдъ въ кантората на д-вото ул. „М. Търговска“ № 3 — Варна.

Дневенъ редъ:

1. Докладъ на Управителния и Провѣрителния съвети.
2. Удобрение Баланса и с/ка „Загуби и Печалби“ за отчетната 1931 год. и освобождаване отъ отговорностъ Управителния и Проверителния съвети.
3. Намаление капитала на дружеството.
4. Ликвидация на дружеството и избиране ликвидатори.
5. Разни.

За право участие на събранието акциитѣ се депозиратъ въ касата на дружеството, ул. „М. Търговска“ № 3 до деньтъ преди събранието. Ако събранието не се състои на 12 мартъ 1932 год. отлага се за 19 мартъ безъ втора покана.

Отъ Управителния Съветъ.

Балансъ

на Акционерното Търговско-Индустриално Дружество „Стефанъ Капитановъ“ — Варна
АКТИВЪ приключенъ на 31 декември 1931 година. **ПАСИВЪ**

Каса	12425	Капиталъ	5000000	
Стоки	294164	Кредитори	3013705 75	
Полици за инкасо	281030	Акценти	182364	
Ценни книжа	1000	Депозити	1000	8197069 75
Депозити	20800			
Митническа гаранция	66000			
Портофейлъ	266877			
Дебитори	4897395	5839691		
Загуба		2357378 75		
		8197069 75		8197069 75
СТАТИСТИЧ. СМЪТКИ				
Полици за събиране	113015			
Портф. за инкасо чужди	15722			
Гаранц. акценти	190000			
С/ка депо	1790000			
Депозирани полици	3200000			
Ипотечни	800000	6108737		
		14305806 75		14305806 75
СТАТИСТ. СМЪТКИ				
		Седанги	128737	
		Акценти за гаран.	190000	
		Депозити	4990000	
		Кред. инспекторъ	300000	6108737
				14305806 75

Счетоводителъ: (под.) К. ИВ. ПОПОВЪ.

Проверителенъ съветъ:
 (под.) А. В. ИВАНОВЪ и Т. МАРКОВЪ

Смѣтна „Загуби & Печалби“

ДА ДАВА

приключена на 31 декември 1931 година

ДА ЗЕМА

На загуба 1930 г.	830580	Отъ стоки	3242
„ мобили	523	„ загуби	2957378 75
„ инвентаръ гаражъ	25993		
„ „ стифъ	52123		
„ стоки	482605		
„ гума	1237		
„ дебитори	444651	1837712	
Заплати, наемн, канцеларски, отопление, освѣтление, те- лефонни разговори, общин- ски такси и бегни, пжтни, марки, сѣдебни разноски и други		367322	
Ляхан		155586 75	
		2360620 75	2360620 75

Счетоводителъ: (под.) К. ИВ. ПОПОВЪ.

Проверителенъ съветъ:
 (под.) А. В. ИВАНОВЪ и Т. МАРКОВЪ

Донладъ

на Проверителния съветъ на Акц. Търг. Инд. Д-во „Стефанъ Капитановъ“ — Варна.

Господа Акционери,

На основание чл. 202 отъ търговския законъ прегледахме и проверихме записванията по книгитѣ на д-вото, както баланса и с/ка „Загуби и Печалби“ приключени на 31 декември 1931 г. и ги намѣрихме редовно водени и правилно извлечени. Молимъ, прочие да ги уобрите и освободите отъ отговорностъ Управителния и Провер. съветъ за дейността имъ презъ отчетната 1931 год. гр. Варна, 11 мартъ 1931 год.

Прозѣр. съветъ: (под.) А. В. ИВАНОВЪ и Т. МАРКОВЪ

четени много малко, толкова хубави ценни, смислени богати по съдържание книги, отъ каквито библиотеката не е бедна, стоятъ не поискани нито веднъжъ. Учащата младежъ и тя не прави, въ общи черти, изключение. Рѣдко сж ученици, които ще поискатъ книги по хуманитарнитѣ и положителни науки. Много отъ тѣхъ четатъ Вазова, Толстоя, Корнейля, Юго, Данте само по училищно задължение.

Въ тая посока библиотеката трѣбва да изиграе друга роля и друго да бжде нейното влияние. Уви, съ съжаление уредникътъ трѣбва да констатира, че затова физическа възможность нѣма.

Най-после много нѣща липсватъ въ отчета, защото много работи не сж направени и не сж могли да бждатъ направени. Несамостоятелността на библиотечната управа въ подбора на книги и персоналъ играе голѣма роля. А и отъ друга страна сждбата на библиотеката е свързана така тѣсно съ сждбата на самата община и ходътъ на работитѣ въ последната се отразява върху правилния животъ на библиотеката.

Варна, 15 януари 1932 г.

Уредникъ: Д. Василевъ.

ОТЧЕТЪ

за състоянието и дейността на Варненската
Градска Общинска Библиотека

презъ 1931 г.

Подреждането на книжното имущество и попълването на загубитѣ отъ миналото продължи и презъ 1931 г. Презъ годината бидоха намѣрени още 40 загубени и обсебени тома и на 31 декември 1931 г. броятъ на липсващитѣ тонове отъ 2790 въ края на 1930 г. спадна на 2750.

Тукъ му е мѣстото да се благодари и на учителя отъ града Сава Поповъ, който спомогна за изнамирането на цѣла редица загубени книги.

Гражданитѣ Павелъ Таушевъ, руски емигрантъ, Анастасъ Колчевъ, Д. Г. Аджемовъ, П. А. Шишковъ, Д-ръ К. Свраковъ, Добринъ Василевъ, Д-ръ Милко Ралчевъ, Ив. Р. Беязовъ, учителъ, Ксения Балановска, руска емигрантка, Лазаръ Г. Лазаровъ — студентъ-зжболѣкаръ, Н. Г. Назлжмовъ, Радославъ Стефановъ, Тота Ив. Яранова и особено адвокатътъ Димитъръ Ралчевъ, който предаде отъ библиотеката си 90 тома, дариха общо 324 тома, къмъ които, като се придадатъ прашанитѣ отъ разни дружества и организации, между които на първо мѣсто съюзътъ на просвѣтно-благотворителнитѣ дружества „Добруджа“ въ България, безплатно тѣхни собствени издания, общо даренитѣ тонове възлизатъ на 417.

Презъ годината бидоха закупени 138 тома и получени 236 тома вестници и списания, а къмъ 1 януари т. г. книжното имущество се възкачва на 20625 инвентарни номера и 26917 тома, оценени заедно съ подвързията на 3,695,695 лв.

Нито едно отъ условията, при които съществува сега библиотеката, не позволява преминаването въ десетичната класификационна система и книгитѣ ще продължаватъ и далечъ въ бждащето да бждатъ разпредѣлени въ сегашнитѣ 17 отдѣла, които обематъ: I отдѣлъ — философия, религия и пр. 1168 съчинения, II — художествена литература 6714. III — история 1586. IV — география и статистика 907, V — икономика и финансии 837, VI — литературна история и критика 815, VII — естествени науки 551, VIII — счетоводство 64, IX — медицина 548, X — юридически и държавноправни науки 715, XI — воен-

26025

ни и морски науки 87, XII—стопанство и занаяти 395, XIII—култура и естетика 404, XIV—списания 4985, XV—справочни книги 1166, XVI—антикварни 280, XVII—вестници 873.

По езици томовете се падатъ: на български—13795, на руски 6615, на френски 3194, на нѣмски 1332, на английски 555, на италиански 55, на други славянски езици 233 и разни 1110.

Презъ годината се получаваха: български списания 72 и вестници 23 и чуждоезични списания 12 и 5 вестници разпредѣлени по езици така: френски 6 сп. и 4 в. руски 3 сп. и 1 в., нѣмски 2 сп. и английски 1 сп. или всичко 112 периодически издания, отъ които 52 сж доставяни за смѣтка на мѣстното културно-просвѣтно читалищно дружество и 1 за смѣтка на уредника.

Откритата при библиотеката на 15. януарий подвързаници даде много добри резултати. Отъ 20 януари до 31 декември бидоха подвързани 2310 тома отъ различни формати: 16°, 8°, 4° и фолиянти, отъ които 124 тома на разнитѣ общински отдѣления.

Каталозитѣ сж все още въ незавидно състояние. Презъ годината бидоха вписани въ отдѣлнитѣ каталози всички новоподвързани книги и още 630 тома, останали отъ по-рано невписани тамъ книги. По тоя начинъ на използване отъ публиката се предадоха още 2800 тома (вж. отчета за 1930 г.)

Изготви се и новъ каталогъ на списанията, а така сжщо и стененъ на книги за деца и ученици до III прогимназиаленъ класъ.

Основниятъ каталогъ въ фишове, поради друга претрупана административна работа, не можа да бжде развитъ и къмъ края на годината той достига до съвсемъ нищожната цифра 2120 фишове.

Каталогътъ на статии (т. н. Schlagwortkatalog или енциклопедическа библиография) продължи да бжде работенъ и партидитѣ (фишове) достигнаха, при участието на г. г. проф. д-ръ Я. Арнаудовъ, проф. д-ръ Г. К. Свраковъ, г-ци Г. Пенчева, Л. Иванова, А. Петрова, М. Темелкова, Кр. Кръстевъ, В. Леви, Лазаръ Г. Лазаровъ и др. до 876 на брой.

По отношение на скѣпването на книжното имущество се направи една малка стѣпка напредъ: отъ исканитѣ още презъ 1928 г. рафтове бидоха изготвени въ общинската дърводѣлска работилница 7 и въ тѣхъ се вложиха новопостъпващитѣ книги. Все пакъ сжществувашитѣ рафтове и шкафове сж неудобни и недостатъчни. Помещението сжщо е вече много тѣсно и за ново увеличение на книжното имущество нѣма вече мѣсто.

Къмъ края на августъ се пристѣпи за пръвъ пѣтъ отъ сжществуването на библиотеката къмъ предвидената въ гл. 28 на правилника ежегодна провѣрка на книжното имуще-

Полска 178. Сенкевичъ 126 (Que vadis 28), Вл. Реймонтъ 15, Пишбишевски 13 и др.

Италианска 145. Данте 39, д'Амичисъ 28, Ч. Колоди 18, Грация Деледа 14, Д'Анунцио 11, Вирдж. Броки 10 и др.

Елннска 145. Аристофанъ 42, Есхилъ 33, Еврипидъ 27, Омиръ 27, Софокль 22 и др.

Шведска 113. Лагерльофъ 63, Стриндбергъ 25 и др.

Датска 110. Х. Кр. Андерсенъ 29, П. Хансенъ 26, Х. Бангъ 22, К. Михаелисъ 17 и др.

Испанска 67. Сервантесъ 44, Ибанецъ 22 и др.

Латинска 41. Виргилий 30, Ювеналь 10 и др.

Индийска 38. Р. Тагоре 38.

Арменска 29. Унгарска 9, Японска 7. Чехска 5. Сръбска 2 и разни сборници и др. п. 172.

По езици заетитѣ книги се падатъ на български 15874, руски 522, френски 489, нѣмски 141, арменски 122, английски 92, чехски 7, полски 3, италиански 2.

По занятие на заемателитѣ тѣ се разпредѣлятъ така: ученици 12319, чиновници и служаци 2212, домакини (жени) 1248, студенти 769, работници 198, занаятчи и земеделци 148, търговци и индустриалци 96, художници 18, свещеници 18, лѣкари, 17, адвокати 13, писатели 9, журналисти 16, инженери 9 и разни 135. По възраст заемателитѣ се разпадатъ на 3 голѣми групи: отъ 8 до 14 год. — 3196 души отъ 14—18—8848 и отъ 18 г. нагоре 5208, а по полъ 11524 мъже и 5728 жени.

По липса на мѣсто, въ единъ такъвъ кратъкъ отчетъ не може да се направи пълна статистика на всички четени писатели и съчинения. Но и отъ бѣглия погледъ не могатъ да избѣгнатъ нѣколко характеристики. Спрѣмо миналата година заетитѣ за четене книги сж нарастнали по брой, а така сжщо сж се увеличили младитѣ читатели до 14 г. възраст. Майнъ Ридъ държи първенство, обяснимо за тия четци. Но изобщо взето грамадната частъ отъ четенитѣ книги сж художествена литература и то лека. Сериозни научни изследвания и съчинения сж търсени извънредно малко. Повърхностниятъ вкусъ и нежеланието да се рови човѣкъ у голѣмитѣ въпроси на човѣческото знание и може, тъй характерно за времето, въ което живѣемъ, личи въ случая толкова ясно. Грамадната частъ отъ посетителитѣ търсятъ леки, забавни книги. „Мадоната на спалнитѣ вагони“ на Декобра, „Ножътъ на танцуващата“ на К. Дойль и др. подобни се търсятъ жадно, допадатъ на една значителна частъ отъ сегашнитѣ четци, които изучаватъ на единъ дѣхъ свѣта отъ страницитѣ на „Илюстрована седмица“. А въ това време писатели като Дикенсъ, Достоевски, Юго, Пушкинъ и т. н. сравнително взето, сж

Руска 1596:

Л. Н. Толстой 237, (Война и миръ 32, Анна Каренина 28, Детство, юношество 20, Кавказски пленникъ 19, Хаджи Муратъ 18, Крайцерова соната 13), Ф. М. Достоевски 226 (Престъпление и наказание 24, Записки отъ мъртвия домъ 23, Идиотъ 18, Бѣли нощи 16, Братя Карамазови 16, Униженитѣ и оскърбенитѣ 15, Картоиграчъ 15, Нечочка Незванова 13, Бедни хора 12), Ив. С. Тургеневъ 156 (Записки на ловеца 31, Въ навечерието 20, Бащи и деца 17, Ася 16) А. С. Пушкинъ 128 (Капитанска дъщеря 26, Златниятъ петель 25, Евгени Онѣгинъ 21) Н. В. Гоголь 111 (Ревизоръ 37, Тарасъ Булба 26, Мъртви души 24) М. Ю. Лермонтовъ 80, Максимъ Горки 80 (Евсей Климовъ 21, Майка 18) А. П. Чеховъ 64, М. Арцибашевъ 43, В. Ив. Немировичъ—Данченко 33, Вл. Короленко 31, Н. С. Лѣсковъ 30, Евг. Чириковъ 28, Вс. Гаршинъ 24, Л. Андреевъ 21, И. Н. Потаненко 18, В. Даль 17, П. В. Засодимски 17, А. И. Купринъ 13, Аверченко 10 и др.

Френска 2524.

Ж. Вернъ 348 (Тайнствениятъ островъ 113) Е. Зола 151, (Наводнение 39, Човѣкъ звѣръ 36, Жерминалъ 36, Подъ земята 31) Полъ Бурже 134, (Ученикъ 17), Молиеръ 121, (Тартюфъ 18) Мопасанъ 110, (Нашето сърце 17) Юго 107, (Парижката Св. Богородица 25, Клетниците 15, Хернани 15), А. Бордо 98, (Страхътъ отъ живота 14), Габриелъ Ферри 84, Л. Жаколио 76, Пиеръ Лоти 76, А. Франсъ 69 (Малкиятъ Пиеръ 18, Престъплението на Силвестръ Бонаръ 14), Ал. Дюма—баща 69, В. Маргеритъ 63, М. Метерлинкъ 57, Корнеилъ 55, (Сидъ 25), Балзакъ 44, М. Прево 39, М. Декобра 37, О. Мирбо 34, Луи Бусенаръ 32, Просперъ Мериме 32, Ж. Брюно 30, А. Доде 29, Р. Базенъ 28, Х. Мало 26, Гюставъ Флоберъ 25, (Саламбо 20), Б. дьо Сенъ Пиеръ 24, Изетъ Простъ 22, М. Тинеръ 18, Расинъ 18, Г. Емаръ 18, Роменъ Роланъ 18, Ш. Женио 16, Ед. Родъ 16, А. Фурние 15, П. Бенуа 15, Р. Боалевъ 14, А. дьо Мюсе 14, Ж. Мере 14, Ж. Кесель 13, Р. Шатобрианъ 13, А. дьо Рение 12, П. Адамъ 11, Едм. Ростанъ 11 и др.

Нѣмска 1095.

Гьоте 132 (Фаустъ 54, Херманъ и Доротея 25, Вертеръ 25), Братя Гримъ 112, Зудерманъ 80, (Грижа 21), Пѣсенъ на Нибелунгитѣ 70, Фр. Шиллеръ 62, (Вилх. Телъ 36, Разбойници 14), Г. Хауптманъ 59, Бр. Бюргелъ 56, Т. Щормъ 46, (Феята на дъжда 31), Хайне 33, Лесингъ 30, В. Хауфъ 29, Шницлеръ 29, Б. Келерманъ 24, М. Бьоме 23, Ремаркъ 23, К. Фалкенхорстъ 21, Я. Фрай 16, М. Ф. Ебнеръ—Ешенбахъ 15, П. Хайзе 13, Х. Хесе 13 и др.

Норвежка 252. Хамсунъ 130 (Виктория 18) Ибсенъ 80, (Народенъ врагъ 14), Иох. Бойеръ 36, Ундсетъ 24 и др.

ство, макаръ и безъ участието на библиотечния комитетъ.

Тая провѣрка не биде обаче пълна, едно поради недоведената до съвършенство раздавателна служба, друго поради нередовността на заемателитѣ и трето, че се извърши въ време, когато не целиятъ персоналъ бѣ на лице.

Посещения.

Посещенията въ една библиотека сж нейниятъ животъ и нейното оправдание. Тѣхниятъ брой сочи доколко тя потвърдява своето съществуване и живѣе въ вниманието и съзнанието на читающата публика, на гражданството. Една библиотека, дето достъпътъ е малкъ, ограниченъ или възпрепятствуванъ, не отговаря на своето предназначение, не е още библиотека. Книгитѣ по рафтоветѣ, списанията и вестниците сж дадени за четене — тѣхното предопредѣление е именно да минатъ презъ стотици рѣце и тѣхното съдържание да остави следи въ душитѣ и умоветѣ на ония, които сж ги чели и то презъ време, тъкмо когато всички сж свободни отъ работа и следъ опредѣленото работно време въ канцеларията или ателието, идватъ въ библиотечнитѣ помещения да разнообразятъ духовната проява на своя животъ.

Въ тая насока въ Варненската градска библиотека презъ последнитѣ 3—4 години сж правени голѣми усилия, да се превърне тя действително въ библиотека, но остава твърде много да се желае още, тя да бжде напълно въ функцията си въ гореканзаната смисль.

Както и въ миналогодишния отчетъ, така и тукъ следва да се спомене, че за растежа и честината на посещенията играятъ решителна роля нѣколко условия: годността и широтата на помещенията, както на книгохранилището, така и на заемателната и други стаи за четене, добриятъ и достатъченъ подборъ на книги, което отъ друга страна изисква достатъчно книги, годни да задоволятъ всички вкусове; удобността и пълното разнообразие на каталозитѣ, тѣхното лесно използване и дълготрайно запазване отъ читающата публика; бързината въ раздаването на книгитѣ, а така сжщо и годността и учтивостта на целия библиотеченъ персоналъ. Къмъ тия условия трѣбва да се прибави и точността и чувството на читающата публика къмъ редъ и грижа къмъ книгитѣ.

И въ това отношение библиотеката има много още да се нуждае, да дочаква благоприятни условия отъ материаленъ и организационенъ характеръ, за да се нагоди къмъ задачата, която ѝ е възложена.

Тѣсното помещение е крайно неудобно за растежа на библиотеката по отношение на увеличението на книжното имущество и посещенията. Толкова е тѣсно, че биватъ моменти,

когато манипулацията се извънредно много затруднява отъ наплива на посетители, а въ коридора и стълбитѣ, гдето нѣма портинеръ, който да наблюдава за тишината и пазенето на поставенитѣ по стенигѣ каталози за деца, тя изпада въ — положение, което дразни вкуса на всѣки културенъ човѣкъ.

Единъ отчетъ на една библиотека има своето оправдание, само ако съдържа достатъчно данни за така наречената културна статистика. Другата частъ съ своитѣ официални данни е второстепенна работа. За това и въ настоящия е обрнато, доколкото позволяваха условията, внимание на разработването на даннитѣ по използването, вида и характера на преминалитѣ въ дадена година въ разходъ книги.

Презъ цѣлата 1931 г. библиотеката е била посетена отъ 39275 души: 22275 въ читалнята за периодическия печатъ (фойето на градския театръ) и 17000 въ самата библиотека.

Раздадени сж били за домашно четене 14262 тома и за библиотечно четене 2990 тома книги, всичко 17252.

По характеръ тѣ се разпредѣлятъ така (въ томове): хуманитарни науки 411, история, археология и др. п. 500, география и пътешествия 420, статистика 153, економически и финансови съчинения 284, литературна критика и история: българска 305 и 295 чужда, естествени науки 402, счетоводство 9, медицина и хигиена 273, правни и държавни науки 42, военни и морски науки и въздухоплаване 31, стопанство и занаяти 62, естетика и изкуство 81, списания и вестници 1615, справочни книги 603 и художествена литература 11766 всичко 17252.

По национална принадлежностъ последната се разпредѣля така (цифритѣ означаватъ колко пжти е четенъ всѣки писателъ, както и нѣкое отъ по-голтмо значение и значително число пжти четено съчинение):

Българска 2769.

Иванъ Вазовъ 589 (Подъ игото 79, Казаларската царица 62, Чичовци 52, Немили недраги 47, Светославъ Тертеръ 42.

Йорданъ Йовковъ 126 (Жетварьтъ 39), Петръ Карапетровъ 113, Ант. Страшимировъ 90, Елинъ-Пелинъ 84, Стоянь М. Поповъ 83, Добри Немировъ 72 (Брата 18, Бедниятъ Лука 21, Първи бразди 14), Николай Райновъ 71 (Богомилски легенди 14), Панчо Славейковъ 70, Любенъ Каравеловъ 68, П. К. Яворовъ 54, Симеонъ Дановски 54 (Бедната улица 19, Гладъ 17), Цвѣтанъ Минковъ 46, Василь Друмевъ 43 (Нещастна фамилия 27), Алеко Константиновъ 43, (Бай-Ганю 21), Иванъ Кириловъ 38, (Сребърната камбана 23), Стоянь Михайловски 38, Христо Ботйовъ 37, К. Величковъ 30, Владимиръ Поляновъ 30, (Викъ 15), Ангелъ Каралийчевъ 30, Хр. Г. Казанджиевъ 28, Дим. Шишмановъ 27, Дим. Бабева 27, Д. Марчевски-Люляковъ 27, П. Ю. Тодоровъ 26, Вѣра Бояджиева

24, Людмилъ Стояновъ 21, Григоръ Чешмеджиевъ 20, Ал. Едревъ (Вердела) — 20, Ем. п. Димитровъ 19, Хр. Братановъ-Бранъ 19, Ст. Чилингировъ 18, Аура (Д-ръ Ас. Златаровъ) 17, Сава Драгостановъ 17, Асѣнь Цанковъ 17, Михалаки Георгиевъ 16, Панчо Михайловъ 16, Т. Г. Влайковъ 15, Орлинъ Василевъ 15, Добринъ Василевъ 15, Ботю Савовъ 14, Ст. Андрейчинъ 13, Г. С. Раковски 13, Ф. Попова — Мутафова 13, Никола Михайловъ 12, Дора Габе 12, Теодосий Анастасовъ 12, Н. Т. Фолъ 12, Дим. Христордовъ 11, Конст. Константиновъ 10, Андрей Протичъ 9, Христо Смиренски, Стр. Кринчевъ, Димчо Дебеляновъ, Николай Лилиевъ, Минко Савовъ-Неволинъ, Кирилъ Христовъ, Вл. Русалиевъ, Д. Войниковъ, Георги Караивановъ, по 8, Ненчо Илиевъ, Светославъ Минковъ, Тихомиръ Павловъ, Анка Карима, Др. Люлиновъ, Ст. Дриновъ, Емилъ Кораловъ, по 7, Ц. Бакаловъ-Церковски, Димо Стровъ, П. Р. Славейковъ, Боянь Дановски, Йор. Бакаловъ-Стубель, Дим. Пантелеевъ, Евг. Димитрова, Теодоръ Трояновъ, по 6, Николай Орловъ, Димитъръ Талевъ, Мара Белчева, по 5, Петко Росенъ, Цвѣтко Петковъ, Ив. Кипарисовъ, Трифонъ Куневъ, Георги Райчевъ, Р. Жинзифовъ, К. Петкановъ, П. А. Шишковъ, Д. Тенчевъ, Ст. Загорчиновъ, Н. Бозвели, Ил. Р. Блъсковъ, Евг. Марсъ, Хр. Н. Златинчевъ по 4, Чафдаръ Мутафовъ, Н. Г. Данчовъ, Д. Т. Калфовъ, Ел. Багряна, Н. В. Ракитинъ, Рачо Стояновъ, М. Кременъ, Никифоръ Филиповъ, Ст. Л. Костовъ, Л. Вълчановъ, Ранъ Босилекъ (Г. Негеновъ) по 3, Ст. Андрейчинъ, Г. Томалевски, Йор. Стратиевъ, Вичо Ивановъ, Ил. Ив. Черенъ, Матей Икономовъ, Ив. Грозевъ, Р. В. Радевъ, Дим. Ангеловъ, С. С. Злъчкинъ, П. Джидровъ, Иличо Волень, Бор. Свѣтлинъ, Н. Фурнаджиевъ, Л. Бобевски по 2 и Ив. Балкановъ, В. Парушевъ, Мих. Йордановъ, К. Мутафовъ, Стаменъ Панчевъ, А. Далчевъ, Г. Караславовъ, Д. Симидовъ, Ив. Карановски, Хр. Д. Бръзицовъ, Виолино Примо, Н. Никитовъ, Хр. Ц. Борина, Сим. Андреевъ, Тодоръ Янковъ, Хр. Досевъ, Асѣнь Калояновъ, Г. Домусчиевъ, Методи Вечеровъ, Санда Йовчева, Хр. Ясеновъ, В. Каратеодоровъ, Влад. Мусаковъ, Ст. Савовъ, Д. Чинтуловъ по 1 и антологии, сборници, народна поезия и пр. 105.

Английско-американска 2469.

Майнъ-Ридъ 1353 (Дяволски островъ 122), Джекъ Лондонъ 151 (Приключения и др. 37, Малката стопанка на голѣмата кѣща 22) У. Шекспиръ 130 (Хамлетъ 34) Байронъ 73 Ч. Дикенсъ 71 (Оливеръ Туистъ 23) Е. Сетонъ-Томпсънъ 61, Райдеръ Хагардъ 59, О. Уайлдъ 56, Р. Стивенсънъ 56, Р. Киплингъ 50, У. Скотъ 40, (Айвенхо 15), Х. Бичеръ — Стоу 37 Конанъ Дойль 37, Д. Дефо 33, Фл. Бърли 32, (Молитвена броеница 21), М. Туенъ 29, Х. Дж. Уелсъ 16, У. Лонгъ 14, Дж. Конрадъ 11, Ч. Кингзли 10, Дж. К. Джеромъ 10 и т. н.